

Diamant- jubilæum

I nyere tid har 'Den Sorte Diamant' været synonym med Det Kongelige Bibliotek, og i år kan den ikoniske kulturinstitution fejre sit 25-års jubilæum

□ **Rasmus Hage Dalland**, redaktør REVY

Siden midten af 1600-tallet havde Det Kongelige Bibliotek haft plads forskellige steder på Slotsholmen, men blev flyttet til sin nuværende placering ved havnefronten i 1906 til en bygning tegnet af Hans J. Holm.

Grundet ønske om en modernisering af Det Kongelige Biblioteks fysiske rammer, udskrev Kulturministeriet i 1993 en europæisk arkitektkonkurrence for at finde den rette udformning til bibliotekets nye udbygning. Det danske arkitektfirma Schmidt, Hammer og Lassen vandt konkurrencen, og daværende kulturminister, Jytte Hilden, gav bygningen sit folkelige navn, da hun så modellen af vinderprojektet og udbrød: "Det ligner en sort diamant."

Hun indmurede selv den første grundsten til det nye bibliotek, der blev lagt den 7. oktober 1996. Diamanten åbnede for offentligheden i 1999.

Biblioteket er kulturpolitikens hjørnesten

Udbygningen af det Kongelige Bibliotek førte andre forandringer med sig. Udover at fortsætte indsamlings- og bevaringsopgaver til gavn for forskning og studier, skulle den nye bygning nemlig også i højere grad fungere som kulturinstitution for et bredt publikum med udstillinger, foredrag og koncerter. På den

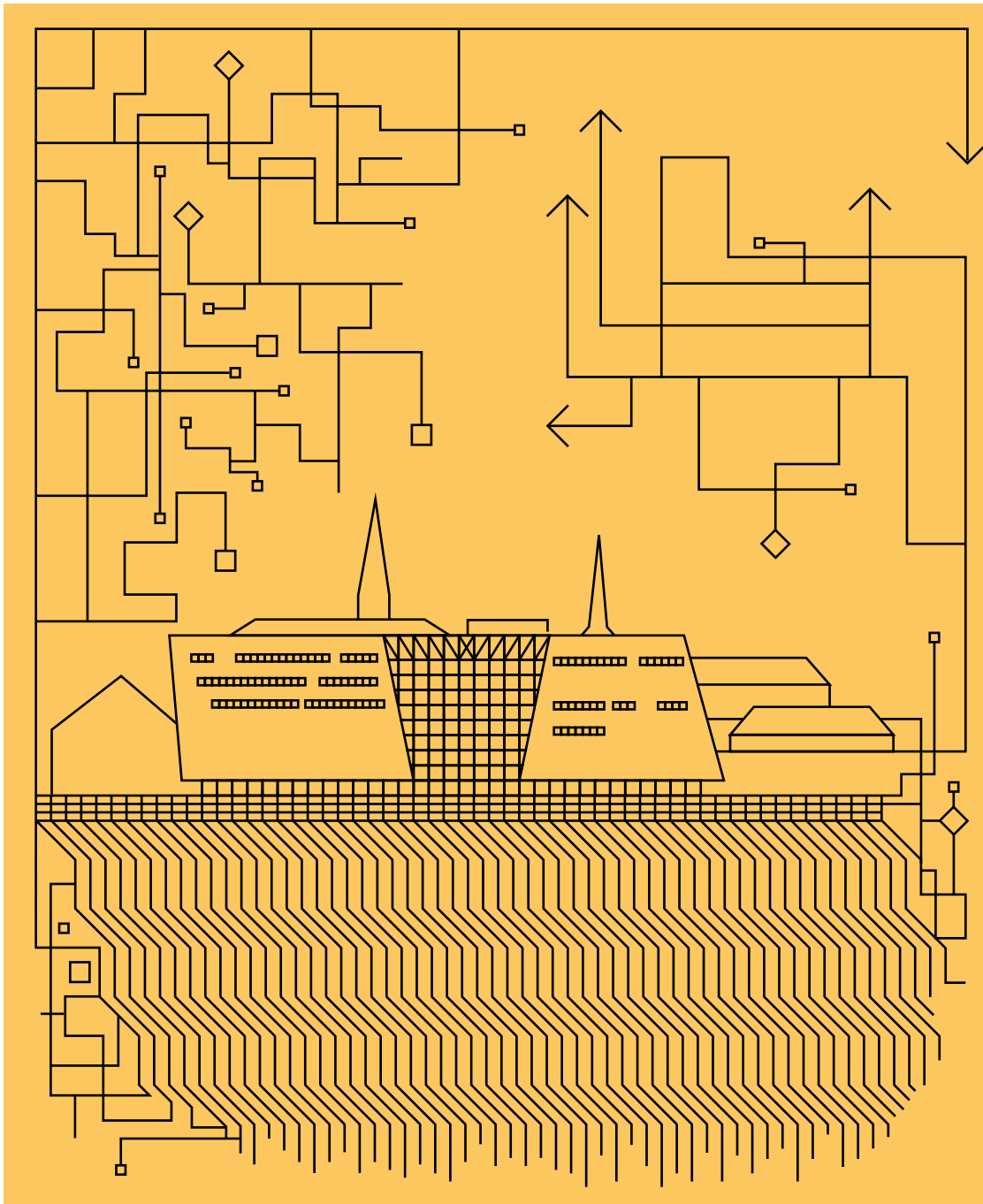
måde har Diamanten været med til at omfor- tolke biblioteket som rum – og måske været inspiration til en udvikling, man mærker mange steder i det danske bibliotekslandskab.

REVY har spurgt daværende kulturminister og forhenværende kulturelfører i Den Sorte Diamant, Jytte Hilden, om bibliotekets betydning for dansk kulturliv.

Hvorfor var det vigtigt, at Den Sorte Diamant blev mere end et bibliotek, men også et sted for kulturelle aktiviteter i det hele taget?

"Jeg starter altid med at sige: æres den, der æres bør. Og det var Erland Kolding Nielsen, der som direktør for Det Kongelige Bibliotek i midten af 1980'erne havde en idé om, at man skulle lave biblioteket til noget andet og mere end et sted med kloge skrifter. Som jeg husker det, blev der holdt et møde i forskningsbibliotekarernes fagforening, hvor jeg som socialdemokrat deltog sammen med Ole Bernt Henriksen, som var konservativ. Vi skulle så fortælle, hvad vi ville med Det Kongelige Bibliotek. Og det blev et forrygende slagsmål den halve nat, hvor jeg endte med at forfægte, at der skulle være Anders And-blade, og Bernt Henriksen endte med at mene, at der kun skulle være encyklopædier fra Oplysningstiden.

Det var simpelthen starten, den nat på en herregård midt på Sjælland. Jeg bakkede op om den idé, at Det Kongelige Bibliotek kunne være noget andet end det, det hidtil havde været. Når verden flytter sig, så må vi andre jo flytte med. Og verden spurgte efter andet end bøger. Det var mit grundsynspunkt, at biblioteket ikke kun skulle være for de lærde med en guldring på venstre pegefingertip. Og biblioteket skal stadig flytte sig."

Hvorfor er biblioteket som institution en god ramme om kulturen?

”For mig har biblioteket altid været hjørne-
stenen i kulturpolitikken. Et sted, hvor du kan
hente viden og indsigt, udvide din horisont og
skabe forståelse for det samfund, du lever i. Og
når det samfund flytter sig og ændrer sig, skal
du flytte med – og det skal bibliotekerne også.”

*Hvad er du mest stolt over ved etableringen af
Den Sorte Diamant?*

Nu er jeg over 80, og jeg sidder stadig og
undrer mig over, at Det Kongelige Bibliotek
blev min skæbne. Først var jeg med til det
der herlige møde midt i 1980'erne. Så blev jeg
kulturminister og kom til at sidde for borden-

den, hvor vi skulle vælge projektet. Så fik jeg
navngivet det til 'Den Sorte Diamant', da vi
viste det frem for den undrende offentlighed.
Og så blev jeg kulturchef. Man kan næsten
ikke ønske sig mere vel? Så jeg har en glæde
ved, at den måde jeg tænker og tolker bibliote-
ket på, er blevet til noget. Og så er jeg da også
jævnt stolt over ordet 'den sorte diamant' – jeg
siger til børnebørnene, at de bare har at sige
til deres børnebørn, at mormor fandt på det.
Det, der er ret genialt ved navnet, hvis jeg selv
skal sige det, er at det var en særlig bygning,
der skulle begynde en særlig historie og fik et
særligt navn. Og de tre ting passede i den grad,
så projektet lykkedes ud over alle grænser. En
meget lykkelig metamorfose. Og det er jo ikke
så tit, mennesker får lov til at være med til det.